

**MOKEŠTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL K. F. SKUNDO**

2021 m. gegužės d. Nr. S- (7- 39/2021)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš pirmininko Evaldo Raistensko (pranešėjas), narių Editos Galiauskaitės, Rasos Stravinskaitės ir Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo K. F. (toliau – Pareiškėjas) 2020-03-10 gautą skundą dėl Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro (toliau – Atsakovas, Centras) 2021-02-22 sprendimo Nr. 1S-1078 (toliau – sprendimas, skundžiamas sprendimas). Atsakovo atstovai: N. D., S. O., S. D.–M., Plungės rajono savivaldybės vyriausiasis specialistas C. N. 2021-03-30 dalyvavo Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu. Pareiškėjas ar jo atstovas Komisijos posėdyje nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėjas, nesutikdamas su priimtu Atsakovo sprendimu, pateikė skundą Komisijai.

Pasak Pareiškėjo, 2012-12-02 jis įsigijo traktorių Belarus-1221.4. Pareiškėjas, gruodžio mėn. paskambinęs dėl traktoriaus registracijos į savivaldybę, sužinojo, kad registracija vykdoma nuotoliniu būdu, tačiau tokiu būdu Pareiškėjas negalėjo pasirašyti dokumentų, nes neturi elektroninio parašo. Kopijų savivaldybė nepriėmė, o nuvykti į savivaldybę ir pasirašyti transporto priemonės registracijos dokumentų gruodį Pareiškėjas neturėjo galimybės dėl ligos, turinčios gripo simptomų. Ligos covid-19 testo Pareiškėjas neatliko, tačiau dėl visų saugumo izoliavosi ir liko namuose. Sausio mėnesį Pareiškėjas atvyko į Plungės rajono savivaldybę ir užpildė transporto priemonės įregistravimo dokumentus bei sumokėjo priklausantį 80 Eur mokestį už aplinkos teršimą. Pareiškėjas nesutinka su apskaičiuotu mokesčiu, nes traktorių Belarus-1221.4 įsigytas 2012-12-02, įregistruoti transporto priemonės gruodžio mėn. neturėjo galimybės dėl ligos, nuotoliniu būdu pateikti dokumentų taip pat negalėjo, nes neturi elektroninio parašo.

Atsakovo teigimu, Pareiškėjas 2021-02-11 Centrai pateikė Prašymą dėl sumokėto transporto priemonės mokesčio gražinimo Nr. 399, kuriuo prašoma gražinti sumokėtą 80 Eur mokestį už aplinkos teršimą iš žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų.

Plungės rajono savivaldybės administracijos darbuotojas, atsakingas už žemės ūkio technikos registravimą, pagal Pareiškėjo registracijai pateiktus dokumentus 2021-01-11 suformavo Prašymą pakeisti registro duomenis Nr. 399 dėl 2010 m. gamybos MTZ markės ratinio traktoriaus, komercinis pavadinimas Belarus-1221.4, valstybinis Nr. T971J, galia 104,60 kW, registravimo duomenų keitimo. Kartu su prašymu buvo suformuotas ir 2021-01-11 sprendimas Nr. 399, kuriuo apskaičiuota ir nurodyta Pareiškėjui sumokėti 80 Eur mokestį už aplinkos teršimą. Pareiškėjas su mokesčio už aplinkos teršimą sprendimu sutiko pasirašydamas prašymą bei apmokėdamas sprendime nurodytą sumą, todėl 2021-01-12 minėta transporto priemonė buvo įregistruota Pareiškėjo vardu.

Centras, išnagrinėjęs Pareiškėjo 2021-02-11 prašymą gražinti sumokėtą 80 Eur mokestį už aplinkos teršimą, skundžiamu sprendimu jo netenkino ir Pareiškėjui negražino prašomo mokesčio, konstatavęs, kad dėl transporto priemonės įregistravimo ir registro duomenų keitimo Pareiškėjas kreipėsi po 2021-01-01, kai jau buvo įsigaliojusi nauja Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos

teršimą įstatymo (toliau – MUAT įstatymas) redakcija, bei kad Pareiškėjo 2021-02-11 pateiktame prašyme nurodyta transporto priemonės neįregistravimo 2020 m. gruodžio mėn. priežastis – Pareiškėjo liga, pripažintina kaip nepagrįsta ir nesuteikianti teisės Centrai priimti sprendimo dėl mokesčio grąžinimo.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjo skundas atmestinas, ginčijamas Atsakovo sprendimas tvirtintinas.

Mokestinis ginčas šioje byloje yra kilęs dėl Atsakovo sprendimo, kuriuo Pareiškėjui negrąžintas 80 Eur mokestis už aplinkos teršimą, teisėtumo ir pagrįstumo.

Nagrinėjamoje byloje nustatyta, kad Pareiškėjas 2020-12-02 pirkimo–pardavimo sutartimi įsigijo 2010 m. gamybos MTZ markės ratinį traktorių Belarus-1221.4, valstybinis numeris T971J, 104,60 kW galios, transporto priemonės kategorija – T1. Pareiškėjas 2021-01-11 Plungės rajono savivaldybės administracijai pateikė Prašymą pakeisti registro duomenis Nr. 399 ir įregistruoti transporto priemonę Pareiškėjo vardu, pasikeitus transporto priemonės savininkui. Centras 2021-01-11 sprendimu Nr. 399 apskaičiavo Pareiškėjui 80 Eur mokesčio už aplinkos teršimą sumą dėl transporto priemonės perregistravimo. Pareiškėjui neginčijus apskaičiuoto mokesčio ir jį sumokėjęs, Centras 2021-01-12 ginčo transporto priemonę įregistravo Pareiškėjo vardu. Mokesčių mokėtojas 2021-02-11 su prašymu kreipėsi į Atsakovą dėl sumokėto mokesčio grąžinimo. Atsakovas konstatavo, kad Pareiškėjas kreipėsi po 2021-01-01, t. y. įsigaliojus MUAT įstatymo naujai redakcijai ir Pareiškėjo prašyme nurodyta mokesčio grąžinimo priežastis – liga – pripažintina kaip nepagrįsta ir nesuteikianti teisės Centrai priimti sprendimo dėl mokesčio grąžinimo.

Pareiškėjas ginčija Centro sprendimą, nesutikdamas su apskaičiuotu 80 Eur mokesčiu už aplinkos teršimą, nes traktorių įsigytas 2020 m. gruodį. Pasak Pareiškėjo, įsigytos transporto priemonės jis neįregistravo minėtu laikotarpiu, nes sirgo ir negalėjo atvykti į Plungės rajono savivaldybę. Traktoriaus registracijos įvykdyti nuotoliniu būdu Pareiškėjas taip pat neturėjo galimybių, nes neturi elektroninio parašo.

Komisija, įvertinusi nagrinėjamoje byloje nustatytas aplinkybes, pažymi, kad šiuo atveju aktualus nuo 2021-01-01 pasikeitusios ir įsigaliojusios naujos MUAT įstatymo redakcijos, priimtos 2020-06-25 Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymu Nr. XIII-3158, aiškinimas ir taikymas. Aptariamo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad mokestį už aplinkos teršimą iš mobiliųjų taršos šaltinių moka fiziniai asmenys, juridiniai asmenys, kitos organizacijos ir jų padaliniai, kurie komercinei veiklai naudoja mobiliuosius taršos šaltinius, siekdami gauti ir (ar) uždirbti pajamų ar kitos ekonominės naudos. Mobilusis taršos šaltinis pagal minėto įstatymo 2 straipsnio 8 dalį apibūdinamas kaip kelių, geležinkelių, oro, vandens transporto priemonė, ne keliais judantis mechanizmas, turintis degalus naudojančią vidaus degimo variklį. Pagal to paties straipsnio 9 dalį ne keliais judantis mechanizmas – tai 19 kW ar didesnės etaloninės galios vidaus degimo variklį turinti savaeigė mašina, kilnojamoji įranga arba transporto priemonė su kėbulu ar be jo, su ratais ar be jų, neskirta keleiviams arba kroviniams vežti keliais, įskaitant mechanizmus, įrengtus ant transporto priemonės, skirtos keleiviams arba kroviniams vežti keliais, važiuoklės, išskyrus geležinkelio, oro, vandens transporto priemones.

Nuo 2021-01-01 įsigaliojusi MUAT įstatymo redakcija pakoregavo bei praplėtė ir mokesčio už aplinkos teršimą objektų rūšių sąrašą, reglamentuotą įstatymo 4 straipsnyje. Minėto straipsnio 7 dalyje įtvirtintas ir naujas aptariamo mokesčio objektas – žemės ūkio veiklai naudojami ne keliais judantys mechanizmai, registruojami pirmą kartą Lietuvoje ar keičiantis žemės ūkio veiklai naudojamu ne keliais judančio mechanizmo valdytojui Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registre (toliau – Registas).

Pagal MUAT įstatymo 9 straipsnio 5 dalies 2–5 punktus mokestis už aplinkos teršimą iš žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų apskaičiuojamas ir sumokamas: 2) registruojant žemės ūkio veiklai naudojamus ne keliais judančius mechanizmus mokestis už aplinkos teršimą iš žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų sumokamas prieš jų įregistravimą Registre; 3) keičiantis žemės ūkio veiklai naudojamu ne keliais judančio mechanizmo valdytojui, išskyrus atvejus, kai keičiamas žemės ūkio veiklai naudojamu

ne keliais judančio mechanizmo valdytojo, juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir (ar) pavardė, o pakeitus duomenis faktinis žemės ūkio veiklai naudojamo ne keliais judančio mechanizmo valdytojas nesikeičia, mokestis už aplinkos teršimą iš žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų sumokamas prieš Registro duomenų pakeitimą; 4) mokestis už aplinkos teršimą iš žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų sumokamas į Valstybinės mokesčių inspekcijos surenkamąją sąskaitą; 5) nesumokėjus mokesčio už aplinkos teršimą iš žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų, jie neregistruojami Registre ir nekeičiami Registro duomenys.

Aptariamo įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad mokesčio už aplinkos teršimą iš žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų tarifai nustatyti šio įstatymo 6 priede; šie tarifai, atsižvelgiant į technines ne keliais judančių mechanizmų savybes, koreguojami taikant šio įstatymo 7 priede nustatytus koeficientus. Pagal minėto įstatymo 6 priedą „Mokesčio už aplinkos teršimą iš žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų tarifai“ nustatyta, kad už ne keliais judančius mechanizmus, naudojamus žemės ūkio veiklai, kurių galia yra nuo 91 iki 110 kW, yra mokamas 80 Eur aplinkos taršos mokestis.

Sisteminis ir lingvistinis pacituotų MUAT įstatymo normų aiškinimas suponuoja išvadą, kad įstatymų leidėjas, priimdamas naują šio norminio akto redakciją bei praplėsdamas mokesčio už aplinkos teršimą objektų rūšis, be kita ko, įtvirtino ir mokesčių mokėtojo imperatyvią pareigą sumokėti mokesť už aplinkos teršimą, kai registruojami žemės ūkio veiklai naudojami ne keliais judantys mechanizmai arba kai keičiasi šių mechanizmų valdytojai Registre. Šis mokestis į Valstybinės mokesčių inspekcijos surenkamąją sąskaitą atitinkamai sumokamas prieš įregistruojant transporto priemonę Registre arba prieš keičiant Registro duomenis apie transporto priemonės valdytoją. Kitu atveju, nesumokėjus mokesčio už aplinkos teršimą iš žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų, pastarieji yra neregistruojami Registre ir nekeičiami jų Registro duomenys. Tokiu būdu, Pareiškėjas, įsigijęs traktorių Belarus-1221.4, kurio galia yra 104,60 kW, ir jį perregistruodamas Registre savo vardu, privalėjo sumokėti ir 80 Eur mokesť už aplinkos teršimą, apskaičiuotą Atsakovo 2021-01-11 sprendimu Nr. 399. Pareiškėjas su šia pareiga buvo supažindintas teikdamas 2021-01-11 prašymą pakeisti traktoriaus registro duomenis. Šią aplinkybę patvirtina prašymo 7 punktas, kuriame pažymėta, kad Pareiškėjui yra žinoma, kad vadovaujantis MUAT įstatymo 4 straipsnio 7 dalimi, keičiant registro duomenis, bus taikomas transporto priemonės taršos mokestis. Pareiškėjui, neapskundus Atsakovo sprendimo dėl 80 Eur mokesčio už aplinkos teršimą apskaičiavimo bei jį sumokėjus, Centras 2021-01-12 ginčo transporto priemonę įregistravo Pareiškėjo vardu.

Kaip matyti iš pateikto skundo, Pareiškėjas ginčo transporto priemonės neįregistravimo 2020 m. gruodžio mėn. priežastimis įvardina ligą bei elektroninio parašo neturėjimą, kas iš esmės, Pareiškėjo vertinimu, trukdė jam nuotoliniu būdu pateikti prašymą perregistruoti traktorių jo vardu. Komisija dėl pastarųjų Pareiškėjo motyvų pastebi, kad ginčo byloje nėra pateikta jokių objektyvių duomenų, patvirtinančių, jog Pareiškėjas 2020 m. gruodžio mėn. Plungės rajono savivaldybei būtų teikęs ar bent jau būtų bandęs teikti prašymą perregistruoti transporto priemonę jo vardu per paštą, elektroniniu paštu ar kitokiu būdu. Tokias aplinkybes patvirtino ir Atsakovo atstovai skundo nagrinėjimo Komisijos posėdžio metu. Nagrinėjamu atveju neginčijamai nustatyta, kad Pareiškėjo prašymas pateiktas tik 2021 m. sausį, galiojant MUAT nuostatoms, numatančioms atitinkamo mokesčio sumokėjimą prieš transporto priemonės perregistravimą naujojo savininko / valdytojo vardu.

Kita vertus, įstatymų leidėjas taip pat įtvirtino ir atvejus, kai mokesčių mokėtojai yra atleidžiami nuo mokesčio už aplinkos teršimą iš mobiliųjų taršos šaltinių pagal 6 straipsnio 2 dalį. Pastarojoje normoje numatyta, kad nuo mokesčio už aplinkos teršimą atleidžiami: 1) mokesčio mokėtojai, teršiantys: iš M1 ir N1 kategorijos kelių transporto priemonių, varomų benzinu ir (ar) dujomis, kurios pirmą kartą registruotos ne anksčiau kaip prieš 4 metus, ir iš M2, M3, N2 ir N3 kategorijų transporto priemonių, kurios pirmą kartą registruotos ne anksčiau kaip prieš 3 metus. Transporto priemonės naudojimo laikotarpis skaičiuojamas nuo transporto priemonės pirmosios registracijos dienos iki mokesstinio laikotarpio paskutinės dienos; 2) mokesčio mokėtojai, teršiantys iš transporto priemonių, naudojančių Lietuvos techninės specifikacijos standartus atitinkančius

biodegalus: biodyzeliną, atitinkantį standartą LST EN 14214, ir sintetinį dyzeliną, atitinkantį standartą LST EN 15940, – už sunaudotą biodegalų kiekį, kurio sunaudojimas patvirtintas biodegalų įsigijimo dokumentais. Komisijos vertinimu, paminėtos mokesčio už aplinkos teršimą lengvatos ginčo atveju netaikytinas, nes iš ginčo medžiagos matyti, kad Pareiškėjo įsigytas traktorius Belarus-1221.4 priskiriamas T1 transporto priemonių kategorijai, taip pat byloje nėra pateikta duomenų, jog Pareiškėjas įsigytai transporto priemonei naudoja biodyzeliną, atitinkantį standartą LST EN 14214, ir sintetinį dyzeliną, atitinkantį standartą LST EN 15940. Taigi nėra pagrindo konstatuoti, jog egzistuoja aplinkybės mokesčio lengvatos taikymui.

Komisija pastebi, kad nuo 2021-01-01 įsigaliojusi MUAT įstatymo redakcija, įstatymų leidėjo priimta 2020-06-25 Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymu Nr. XIII-3158. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad Pareiškėjas, prieš įsigydamas žemės ūkio veiksmai naudojamus ne keliais judančius mechanizmus, turėjo pakankamai laiko pasidomėti MUAT įstatymo pakeitimais. Todėl turėjo realią galimybę žinoti, kad nuo 2021-01-01 pasikeitusi aptariamo įstatymo redakcija įtvirtino privalomąjį mokesčio už aplinkos teršimą iš žemės ūkio veiksmai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų mokėjimą, registruojant šias transporto priemones ar keičiantis jų valdytojui Registre. Tačiau Pareiškėjas to nepadarė dėl nepakankamo atidumo ir nerūpestingumo. Tokiu būdu, Pareiškėjas, registruodamas įsigytą traktorių po 2021-01-01, pasikeitus MUAT įstatymui, privalėjo sumokėti 80 Eur mokestį už aplinkos teršimą. Ginčo situacijoje nėra nustatyta aplinkybių, dėl kurių Pareiškėjas galėtų būti atleistas nuo aptarto mokesčio mokėjimo.

Apibendrinama šiame sprendime aptartas bylos faktines aplinkybes, ginčo santykių teisinį reglamentavimą, Komisija konstatuoja, kad Atsakovas tinkamai ir laikydamasis MUAT įstatymo reikalavimų pagrįstai netenkino Pareiškėjo prašymo ir ginčijamu sprendimu negrąžino 80 Eur mokesčio už aplinkos teršimą. Tokiu būdu pripažintina, kad ginčijamas sprendimas yra pagrįstas ir teisingas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro 2021-02-22 Sprendimą Nr. 1S-1078.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokesčio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas	Evaldas Raistenskis
Komisijos narė	Edita Galiauskaitė
Komisijos narė	Rasa Stravinskaitė
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė